

Mor als 95 anys la falduda Lluïsa Miralles, cofundadora de l'Amical de Mauthausen

Filla d'un soldat republicà empresonat pels alemanys i dona d'un comunista deportat a Mauthausen, ha mort a Perpinyà

Ulldecona. Ò.M.J.

Lluïsa Miralles Forcadell (Ulldecona, 1928) ha mort a Perpinyà, on residia, als 95 anys, després d'una vida marcada per l'exili i de lluita pels drets humans. Amb només 10 anys va viure al camp de refugiats d'Argelers i dècades més tard va ser, junt amb el seu marit Miquel Serra, cofundadora de l'Amical de Mauthausen, associació fundada el 1962 en la clandestinitat amb l'objectiu de defensar els drets morals i materials dels aproximadament 10.000 deportats als camps de concentració del Tercer Reich i de llurs famílies. Serra va estar deportat a l'infern de Mauthausen. **"Una abraçada a tota la seua família i amics davant d'esta trista pèrdua. Seguirem treballant per a mantenir viva la seua memòria i els valors de llibertat, justícia i fraternitat"**, va escriure dimarts l'actual alcaldessa d'Ulldecona, la socialista Núria Ventura, a les xarxes socials.

Lluïsa Miralles, segons va documentar l'historiador Miquel Serrano en un dossier publicat el 2019 al periòdic *La República*, editat per *El Punt Avui*, i segons va relatar Miralles mateix al periodista de La Sexta Fernando González, Gonzo, en una entrevista emesa també el 2019 al programa *El intermedio*, era filla de Vicent Miralles Viscarro (1904-1975), el darrer tinent d'alcalde d'Ulldecona abans de la dictadura franquista. Lluïsa va marxar del poble amb nou anys, quan va ser ocu-

Imatge de Lluïsa Miralles, el 2019, durant l'entrevista emesa per La Sexta.

pat l'abril del 1938, i va deixar una part de la família a Ulldecona: el germà petit, que estava malalt, i els avis paterns i materns.

En el testimoni recollit per Miquel Serrano, en una entrevista feta el 2007 a Perpinyà, Lluïsa recordava el moment precís de la fuga d'Ulldecona: **"Crèiem que serien quatre dies, o unes setmanes o uns mesos, com a molt, i al final vam estar més de deu anys sense tornar a veure el meu germà i els avis"**. També recordava que al seu iaio matern, els feixistes el van portar a la presó a Tortosa, després a Saragossa i després a l'illa de San Si-

món, a Galícia, acusat de tindre un **sogre roig**.

Mentre el pare de Lluïsa, que havia militat al PSUC, era al front, ella i la seua mare es van refugiar a Martorell i després a Portbou. Finalment, amb la seua mare, a finals del gener del 1939, van arribar a França durant la retirada republicana. El pare va passar la frontera amb l'exèrcit i va anar directament al camp de refugiats d'Argelers. Elles van poder passar uns mesos a la Torre d'Elna, on se va habilitar la històrica Maternitat d'Elna, perquè coneixien els familiars d'uns veïns d'Ulldecona.

Amb l'inici de la Segona Guerra Mundial, quan ella tenia 10 anys, va ser internada amb la seua mare a Argelers entre el setembre del 1939 i l'abril del 1940. **"Al camp hi havia una escola, i apreníem castellà. Cada dia anàvem a l'escola del camp d'Argelers. Passàvem moltes penes i gana i gent que moria, però anar a escola va ser una gran cosa"**, explicaria Lluïsa, més de 60 anys després, a Miquel Serrano.

SOLIDARITAT, PUCES I MISÈRIA
Una part del testimoni de Miralles se conserva al Museu Memorial de l'Exili, a la Jonquera, i entre altres

coses fa referència al fet que a Argelers hi havia un camp per als homes i un per a les dones, i molta solidaritat. **"Quan algú rebia un paquet, com nosaltres, que ens ajudava aquella família de la Torre d'Elna, el compartíem entre tots"**, va destacar Miralles, que també expressava les penúries: **"Les pucetes, les xinxes, els polls i tota la misèria, això no us ho podeu imaginar"**.

Amb l'ocupació alemanya de França, el seu pare treballaria de corretger en un camp d'aviació controlat pels alemanys. El pare va fer gestions per a treure a la seua dona i a la seua filla d'Argelers, i l'abril del 1940 es van retrobar a Rennes. El 1943, els alemanys van detindre el seu pare per "activitats de la resistència", i va ser empresonat fins al final de la guerra. Lluïsa reconeix que el seu pare distribuïa premsa clandestina, i que fins i tot ella l'ajudava de vegades amb la bicicleta.

El 1947, Lluïsa Miralles se va casar a París amb un exiliat català i exdeportat a Mauthausen, Miquel Serra Grabulosa (Roda de Ter, 1921-Perpinyà, 1989) i van viure a París, Caen i Perpinyà. Miquel Serra, activista i comunista, i Lluïsa Miralles van formar part dels exdeportats i familiars que van fundar, el 1962, l'Amical de Mauthausen a Barcelona. **"El metge m'ha dit que em provoca angoixa recordar el que vaig ser"**, li deia Lluïsa, fa cinc anys, a Fernando González. Tot i això, la capacitat de lluita li ha permès viure fins als 95. ■